द्वितीय वर्ष वाणिज्य ▪ सत्र ३ व ४

As per UGC Choice Based Credit System

Also Available in **e-Book**

MARKETING MANAGEMENT

विपणन व्यवस्थापन

डॉ. दिलीप शिंदे डॉ. गणेश पाटील डॉ. उर्मिला गीते

डॉ. दिपीका शिंदे श्री. प्रवीण गोळे

ATTESTED

PRINCIPAL

Smt. Vimlaben Khimji Tejookaya, Arts, Science & Commerce College Deolali-Camp (Nashik

S.V.K.T. COLLEGE DEOLALI CAMP ★ IQAC ★ INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

Prashant

CBCS PATTERN

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे – एस.वाय.बी.कॉम. (सत्र ३ व ४) च्या
नविन CBCS अभ्यासक्रमानुसार क्रमिक पुस्तक.

MPSC, UPSC, NET-SET व इतर स्पर्धा परीक्षांसाठीही उपयुक्त.

विपणन व्यवस्थापन

MARKETING MANAGEMENT

डॉ. दिलीप शिंदे
एम.कॉम., एम.फिल., डी.टी.एल., पीएच.डी.
कर्मवीर काकासाहेब वाघ कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय, पिंपळगाव (ब), नाशिक.

डॉ. गणेश आर. पाटील
एम.कॉम., एम.फिल., सेट, पीएच.डी.
के.आर.टी. कला, बी.एच. वाणिज्य आणि ए.एम. विज्ञान (केटीएचएम) महाविद्यालय, नाशिक.

डॉ. उर्मिला वाय. गिते
एम.कॉम., एम.बी.ए., नेट, पीएच.डी., डी.टी.एल., जी.डी.सी. अँड ए.
श्रीमती विमलाबेन खिमजी तेजूकाया कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, देवळाली कॅम्प, नाशिक.

डॉ. दिपीका एस. शिंदे
एम.कॉम., बी.एड., एम.फिल., सेट, नेट, पीएच.डी.
कर्मवीर रामरावजी आहेर कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय, देवळा, नाशिक.

श्री. प्रवीण बी. गोळे
एम.कॉम., एम.फिल., नेट, सेट
गुरूवर्य मामासाहेब दांडेकर कला, भगवंतराव वाजे वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, सिन्नर.

ATTESTED
PRINCIPAL
Smt. Vimlaben Khimji Tejookaya, Arts, Science & Commerce College
Deolali-Camp (Nashik

S.V.K.T. COLLEGE DEOLALI CAMP
IQAC
INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

Prashant

Specimen Copy

विपणन व्यवस्थापन
Marketing Management
© लेखक

▮ प्रकाशक । मुद्रक
रंगराव पाटील
प्रशांत पब्लिकेशन्स
3, प्रताप नगर, श्री संत ज्ञानेश्वर मंदिर रोड,
नूतन मराठा महाविद्यालयाजवळ,
जळगाव 425001.

▮ दूरध्वनी । वेब । ईमेल
0257-2235520,2232800
www.prashantpublications.com
prashantpublication.jal@gmail.com

▮ आवृत्ती । आयएसबीएन । किंमत
ऑक्टोबर, 2020
978-81-948015-4-2
₹ 275/-

▮ अक्षरजुळवणी
प्रशांत पब्लिकेशन्स

ATTESTED
PRINCIPAL
Smt. Vimlaben Khimji Tejookaya, Arts, Science & Commerce College
Deolali-Camp (Nashik

S.V.K.T. COLLEGE DEOLALI CAMP
IQAC
INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

e-Books are available online at www.prashantpublications.com
Prashant Publications *app for e-Books*
kopykitab.com • amazon.com • play.google.com

या पुस्तकातील कोणताही मजकूर, कोणत्याही स्वरूपात वा माध्यमात पुर्नप्रकाशित अथवा संग्रहित करण्यासाठी लेखकाची लेखी पूर्वपरवानगी घेणे बंधनकारक आहे.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून द्वितीय वर्ष वाणिज्य (सत्र-३ व ४) च्या बदललेल्या CBCS अभ्यासक्रमानुसार 'विपणन व्यवस्थापन' हे पुस्तक वाचकांच्या हाती देत असतांना मनस्वी आनंद होत आहे.

या नवीन अभ्यासक्रमाला अनुसरून या पुस्तकात विपणन व्यवस्थापनाचे घटक, विपणन व्यूहरचना आणि ग्राहक वर्तन, विपणन नियोजन, विपणन संशोधन, हरित विपणन, ई-विपणन, डिजिटल मार्केटिंग, जागतिक विपणनाची ओळख यांची साध्या व सोप्या शब्दांत मांडणी केली आहे. प्रस्तुत पुस्तकात अद्ययावत आणि अचूक माहिती देऊन हे पुस्तक परिपूर्ण करण्याचा प्रयत्न केला आहे. यामुळे महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठांच्या पदवी आणि पदव्युत्तर विभागांच्या वाणिज्य शाखेतील विद्यार्थ्यांना तसेच विविध स्पर्धा परीक्षांना बसणाऱ्या विद्यार्थ्यांना हे पुस्तक उपयुक्त ठरेल याबद्दल विश्वास वाटतो.

प्रस्तुत पुस्तक लिहितांना आई-वडील, सहकारी प्राध्यापक, ग्रंथपाल, मित्र व स्नेही यांचे अनमोल सहकार्य लाभल्यानेच हे पुस्तक अत्यंत कमी कालावधीत पूर्ण करता आले. त्याबद्दल त्यांचे आम्ही मनःपूर्वक आभारी आहोत.

प्रस्तुत पुस्तक प्रकाशित करण्याची जबाबदारी उचलणारे 'प्रशांत पब्लिकेशन्सचे' संचालक श्री. रंगराव पाटील, श्री. प्रदीप पाटील यांच्या सहकार्यामुळे हे पुस्तक प्रत्यक्षात येवू शकले त्याबद्दल आम्ही त्यांचे मनःपूर्वक आभार व्यक्त करतो.

– लेखक

प्रकरण १..१
विपणन व्यवस्थापनाचे घटक
(Elements of Marketing Management)
- १.१ प्रास्ताविक
- १.२ विपणन व्यवस्थापनाचा अर्थ
  - १.२.१ विपणन व्यवस्थापनाची व्याख्या
- १.३ विपणन व्यवस्थापनाचे स्वरूप व व्याप्ती
- १.४ विपणन व्यवस्थापनाची वैशिष्ट्ये
- १.५ विपणन व्यवस्थापनाची कार्ये
- १.६ विपणन व्यवस्थापनाचे महत्व
- १.७ विपणन व्यवस्थापना समोरील आव्हाने किंवा समस्या
- १.८ विपणन व्यवस्थापनाचे घटक
- १.९ विपणन व्यवस्थापनाची प्रक्रिया
- १.१० विपणन व्यवस्थापनाचे तत्वज्ञान
- १.११ भारतीय बाजारपेठेची वैशिष्ट्ये

प्रकरण २..३१
विपणन व्यूहरचना आणि ग्राहक वर्तन
(Marketing Strategy and Consumer Behaviour)
- २.१ विपणन व्यूहरचना
  - २.१.१ विषयाची ओळख.
  - २.१.२ व्यूहरचनेची संकल्पना.
  - २.१.३ विपणन व्यूहरचनेचा अर्थ.
  - २.१.४ विपणन व्यूहरचनेचे महत्त्व.
  - २.१.५ विपणन व्यूहरचनेची उद्दिष्टे.
  - २.१.६ विपणन व्यूहरचना सुसूत्रीकरण.
  - २.१.७ विपणन व्यूहरचना बांधणीचे आधार/मुलतत्वे
  - २.१.८ विपणन व्यूहरचनेचे प्रकार.

S.V.K.T. COLLEGE DEOLALI CAMP
IQAC
INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

ATTESTED
PRINCIPAL
Smt. Vimlaben Khimji Tejookaya, Arts, Science & Commerce College
Deolali-Camp (Nashik